Варна 8 мартъ 1931 год. Год. I. Брой 9.

НАРОДЕНЪ ГЛАСЪ

НАРОДЕНЪ НЕЗАВИСИМЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ =ВЕСТНИКЪ=

РЕДАКТОРЪ-ИЗДАТЕЛЬ ПЕТЪРЪ ИВ. ТЪРНОВСКИ АДВОКАТЪ И ПУБЛИЦИСТЪ

LA VOIX NATIONALE
chef redacteur-éditeur peter iwanow tarnowsky avocat et publiciste

Редакция и администрация: Инвалиденъ кв. № 581-1 Варна

Годишенъ абонаментъ за България—110 лв. за странство 260 лв.

Реклами: 2 лв. кв. см.

Обяви: въ хрониката 5 лв. на редъ

Сътрудничатъ видни общественици и специалисти...

Търсете всѣка сѫбота в-къ „Народенъ Гласъ“ въ всички будки и вестникопродавци както и въ редакцията.

Родителски

съвети и моралъ! Съвременни моди!

Г-ца, кандидатка за женене, съ къса рокля надъ коленетѣ, принуждава баща си да каже следното: „Дъще, имашъ цѣлъ гардеробъ съ дълги рокли, а носишъ тази да ти се виждатъ коленетѣ и при това сега, когато е дошълъ кандидата за женене! . . . Нѣма възможность да проникне въ главата ти, за да констатира твоята нищета, а си излагашъ краката, та дано да го заблудишъ и оплетешъ въ мрежата си...! Е, тъй е, по модата!... Майката, за да я защити, се обажда: „Тя (роклята) е останала отъ първи класъ“, а мѫжа отговаря: „И двѣтѣ сте отъ единъ долъ дренки, ами запуши я да не чуятъ сватоветѣ“. Нима не се знаемъ какви сме стоки! И младо и старо, все за пуститѣ му моди мечтае...! Жена безъ мода, е изворъ безъ вода и нали знаешъ, да не ги отворя! Цѣлъ животъ ме опропасти съ тѣзи моди! По скоро ще ме закарашъ въ гроба! Въ старо време дълги коси плитъкъ умъ, а сега къси коси и по-лошо!...

Днешния брой между другото съдържа:

1. Българското Търговско Параходно Д-во „Постоянство“ въ Варна. Поява и дейность отъ основаването му до днесъ.
2. Ролята на Висшето търг. у-ще въ Варна. Значението на професионалното образование въ чужбина въ България.
3. Бълг. А. Д-во за строене кораби, локомотиви и вагони „Кораловагъ“ — Варна.
4. Дейностьта на чуждестранния журналисть. Единъ ждбоносенъ разговоръ.
5. Тракийския въпросъ на международната сцена излаза на България на Бѣло море въ миналото и настоящето отъ правно-политическо, търговско, стопанско, междудържавно, международно и национално гледища.
6. Разговоръ между инженери за редактора на в. „Народенъ гласъ“.
7. Добра традиция. Християнско лицемѣрие по случай Богоявление.

Българското Търг. Парох. Д-во „Постоянство“ въ Варна

Поява и дейность отъ основаването му до днесъ.

да не се остане подъ впеѣнието, че редакцията на „Народенъ гласъ“ се е забала между другитѣ важни държавни и международни въпроси отъ 1 — 8 брой само едъзитѣ въ Б. Т. П. Д-во Варна, както и съ неговия назначенъ директоръ, Инженеръ Б. Кънѣвъ, то съ настоящата статия ще изтъкнемъ ритѣ прояви на неговитѣ ватели идеалисти.

лимъ, и желателно е, да ятъ предъ видъ статиитѣ тени въ първия брой, а о уводната: „Нашитѣ задачи“.

ѣбва да се има сѫщо въ видъ, че в. „Народенъ гласъ“ е защищавалъ и ще държава да третира всички въпроси съ нуждната компетентность, следъ обстойно проучване и води принципна, на академична борба — ка... В-къ „Народенъ гласъ“ държи на своя престижъ. Изнася и ще изнася само истината и справедливитѣ каузи на онеправданитѣ отъ всички села и градове въ България, Тракия, Македония, Добруджа и западн. покрайнини.

за създаване на Б. Т. П. Д-во се е появила още г. въ Цариградъ, което основало „Българско Параходно Содружество Прогресъ“ съ цель да се улесни и обединимно българската търговия, която се е съсредоточавала главно въ: Тулча, Кюстендже, Варна, Бургазъ и Цариградъ. Тази отлична идея характеризираща бърлгарския търговски духъ, въ резултатъ на което е основаното Б. П. не е можала да продължи дълго време. Ето защо, разтурянето му въ 1889 на нѣкои отъ тѣхъ се идеята, заедно съ изъ група варненски търговци, зематъ инициативата за основаване на Б. Т. П. Д-во „Постоянство“ въ Варна.

инициатори въ 1890 въ преговори съ правителство, за твятъ задачата, която поставили, защото че безъ морална и материална подкрепа на е немислимо образуването и по-нататъшното му сѫществуване.

Цельта на дружеството е била между другото: Да се направи по-евтинъ превоза на нашия износъ по море т. е. намаляване навлата; да се освободи отъ опеката на чуждитѣ съобщителни срѣдства, т. е. бѫде независимъ отъ другитѣ търг. параходни д-ва; да се купятъ два или повече параходи за морска навигация, които да свързватъ българскитѣ пристаница на Черно море помежду имъ съ Цариградъ. Целило се е съ това да се поддържатъ и преки съобщения съ Б. Д. Ж.

Въ първитѣ дни следъ освобождението на България, всички погледи бѣха отправени къмъ постройката на пѫтища, първата нужда за стопанския и търговски напредъкъ...

Следъ това се загрижиха за воднитѣ пѫтища, за да се намали конкуренцията на чуждитѣ параходни д-ва относно външната ни търговия...

Следъ премахване пречкитѣ по износа презъ Деде-агачъ, по направление на източнитѣ желѣзници и по Дунава, поради замръзване, тъй като плаването е сезонно, погледитѣ на бълг. държавникъ, управникъ и общественикъ се отправиха къмъ Черноморското крайбрѣжие съ морския превозъ. Започна се постройката на двѣтѣ голѣми пристаница — Варна за северна и Бургазъ — за Южна България съ законъ отъ 1888 год.

Фактически д-вото се е учредило, когато шестото обикновено народно събрание въ заседанието си на 14 декемврий 1892 г. е гласувало „Закона за съставяне Бълг. Търг. Параходно Д-во по Черно море“, публикуванъ въ държ. в-къ, бр. 18 отъ 28. I. 1893 г., къмъ който е приложенъ и самия уставъ на последното. Имало се е предъ видъ, ако средствата му позволяватъ, да се разшири крѫга на плаване и по този начинъ да се търсятъ близки и далечни пазари на нашето производство...

Ето сѫщественитѣ точки отъ изработения уставъ и предложението отправено къмъ бълг. правителство: основния капиталъ на акционерното д-во да бѫде единъ милионъ златни лева, разпредѣленъ на петь хиляди акции, като номиналната стойность на всѣка бѫде по 200 зл. лв. Следъ две годишно проучване между д-вото и бълг. правителство, постига се най-после съгласие. На 11 ноемврий 1892 г. последното прави следнитѣ изменения: вмѣсто 1 милионъ зл. лв. основенъ капиталъ, опредѣля се такъвъ въ размѣръ 2 милиона зл. лв.; вмѣсто 200 зл. лв. номинална стойность всѣка акция, да бѫде 400 зл. лв. Освенъ това, бълг. правителство (държавата), се задължило да плаща 9 на сто върху внесения капиталъ подъ формата на „субсидия“, въ замѣна на които д-вото се задължава да пренася безплатно пощенската кореспонденция, войскитѣ имъ, както и държавнитѣ служители (чиновници, военни, а учащитѣ презъ ваканцията) съ 50 на сто намаление отъ установената такса.

Българско Акционерно Д-во

за строене кораби, локомотиви и вагони „Кораловагъ“ — Варна. Удвояването презъ февруарий т. г. капитала.

Б. А. Д-во за строене кораби, локомотиви и вагони „Кораловагъ“ — Варна е основано на 6 октомврий 1927 г., зарегистрирано въ Варненския Окрѫженъ Сѫдъ № 1510 отъ 6. X. 1927 г. Седалището на д-вото е въ Варна. Клонове и представителства могатъ да се откриватъ по решението на управителния съветъ, както въ Царството България, така сѫщо и въ чужбина. Д-вото е основано възъ основа на търговския законъ и настоящия уставъ. Цельта на д-вото е:

1. Основаване, придобиване и стопанисване на строителни работилници за кораби, локомотиви, машини и вагони, за извършване нови строежи, както и за поправяне на морски, речни кораби и плавателни сѫдове отъ всѣкакъвъ видъ, за новостроежи и поправяне на локомотиви, машини и вагони, за предприемане на всѣкакъвъ видъ механически инсталации и индустриално стопанисване на всички относящи се до цельта на д-вото или находящи се въ свръзка съ него странични или спомагателни промишлености;

2. Търговия съ предметитѣ изброени въ точка 1. било за своя лична смѣтка или въ съдружие съ трети лица.

Срока за сѫществуването на д-вото е предвиденъ до 31. XII. 1950 г. Този срокъ може да бѫде продълженъ по решението на общото събрание на акционеритѣ, което трѣбва да бѫде свикано най-малко 6 месеца преди 31. XII. 1950 г.

Капитальтъ на дружеството 15000000 лв. номинални.

Заплащането на акциитѣ ще се извърши по следния начинъ: 30 на сто отъ номиналната имъ стойность при записването имъ, а остатъка отъ 70 на сто по решението на управителния съветъ, изцело или на опредѣлени части.

Вноскитѣ ще се правятъ въ срока опредѣленъ отъ управителния съвети. Датитѣ и размера на вноскитѣ, както и процента на лихвитѣ за закъснелитѣ изплащания се публикуватъ въ Държавенъ вестникъ, най-малко единъ месецъ преди датата на вноскитѣ.

Такива изплащания, които не се извършватъ и следъ единъ месецъ отъ опредѣления срокъ, иматъ за последица унищожение на акциитѣ.

Притежательтъ на една унищожена акция губи правото върху направенитѣ отъ него вноски въ полза на резервния фондъ на д-вото.

Дружественитѣ акции сѫ безименни и нумерирани. Акциитѣ носятъ подписа на председателя и на единъ членъ отъ управителния съветъ.

тѣ, както и датата на емисията се опредѣлятъ отъ управителния съветъ.

Акциитѣ на д-вото могатъ да бѫдатъ издадени и въ събирателни титри отъ по 5 и повече акции. Акциитѣ сѫ недѣлими. За всѣка акция д-вото признава само единъ притежатель. Всѣка акция е снабдена съ купени за получаване годишнитѣ дивиденти.

За направенитѣ задължения д-вото отговаря съ всичкия свой капиталъ и резервни фондове. Акционеритѣ отговарятъ само съ вносения въ д-вото капиталъ.

Д-вото се управлява отъ единъ управителенъ съветъ, чийто брой на членоветѣ е най-малко 7 и най-много 11 члена. За членове на управителния съветъ могатъ да бѫдатъ избираеми само правоимеющи лица. Членоветѣ на управителния съветъ се избиратъ съгласно следнитѣ опредѣления отъ общото събрание всѣкога за три години. Отъ избрания управителенъ съветъ всѣка година излизатъ една трета отъ членоветѣ му. Ако числото на членоветѣ не е дѣлимо на три, то за една трета се взима тая отъ следующето по-малко дѣлимо на три число. Докогато реда на излизането не се опредѣля отъ тригодишното участие или евентуалного слагане мандата, то той се опредѣля посрѣдствомъ жребие теглено помежду несмененитѣ още членове. Въ края на третата година отъ участието на съответнитѣ членове на управителния съветъ, излизатъ тези отъ тѣхъ, които не сѫ били дотогава още сменявани чрезъ жребие.

Членоветѣ на първия управителенъ съветъ сѫ назначени отъ основателитѣ чрезъ протоколъ за единъ срокъ отъ 3 (три) години. Управителниятъ съветъ избира между членоветѣ си единъ председатель и двама подпредседатели съ мандатъ за три години. Последнитѣ сѫ преизбираеми следъ изтичането на мандата имъ.

Всѣки членъ има право да упълномощи писменно или телеграфно другъ членъ, който да го замества. Упълномощения представлява, както своя гласъ, така сѫщо и този на упълномощителя.

За да бѫде законно едно решение на управителния съветъ, нужно е да бѫдатъ редовно поканени всички членове на управителния съветъ и да присѫтствуватъ или бѫдатъ прѣдставлявани половината отъ членоветѣ, отъ които се състои управителния съветъ. Въ бързи случаи, управителния съветъ може да взима решения посрѣдствомъ писма и телеграми едновременно потвърдени съ препорѫчани писма. Управителниятъ съветъ взима своитѣ решения съ абсолютно болшинство. Гласътъ на председателя се брои.

Управителниятъ съветъ представлява дружеството. Той обсѫжда и решава всички въпроси, освенъ ония, които подлежатъ на разрешение отъ общото събрание. Той решава свикването на общото събрание и опредѣля дневния редъ на сѫщото. Управителниятъ съветъ е най-висшия административенъ органъ на д-вото. Той се грижи особено за висшето рѫководство и контролиране воденето на дружественитѣ работи, проверяване на баланситѣ и представянето имъ предъ общото събрание и даването прокура на чиновницитѣ на дружеството.

Ролята на Висшето

Търговско Училище въ Варна

Значението на професионалното образование въ чужбина и въ България

(продължение)

Подобни лица не само нѣматъ основни познания по какъвто и да е български законъ, а за международно-частно, международно-обществено, търг. административно право и т. п. науки, даже на сънь не сѫ сънувани... Тѣ сѫ за голѣмо наше съжаление и очудване. лишени отъ каквато и да е подходяща култура за подобна кариета, щото той е или близъкъ на всѣка новодошла управляюща партия, или близъкъ на Двореца... И его защо често се разпространяватъ въ Европа фантастични басни за физиономията на българ... родъ...

Известно е, че Държавния университетъ въ първо време създаде и сега продължава да създава персоналъ за нашето учебно дѣло и сѫдебно ведомство... За умственото повдигане на страната допринесе и допринася Свободния университетъ, т. е. два висши институтъ въ столицата. Така сѫщо и Висшето търговско училище въ Варна ще изиграе подобающа роля.

Като метеоръ има вѣроятность да се настани нѣкой скроменъ, но способенъ, деятеленъ, висшистъ даже и специалистъ, въ каквато и да е область и въ каквото и да е учреждение (особено държавно) безъ роднински връзки, „партиенъ цензъ“ и т. п. странични атрибути, както е и конкретния случай съ вакантната длъжность отъ 9 I т. г. длъжностьта директоръ на Б. Т. П. Д-во — Варна.

Господа професоритѣ, доцентитѣ, асистентитѣ и възпитаницитѣ при Висшето търговско училище сѫ създали и продължаватъ да създаватъ единъ културенъ центъръ, изучавайки България отъ търговско, индустриално, стопанско и правно гледище въ най-широка смисълъ. Преподаването на всички дисциплини става на чисто академически начала

Държавата въ конкретния случай трѣбва най-много да подпомогне чрезъ суми, ежегодно предвидени въ бюджета даже и съ рискъ да стане Държавно висше търговско училище, защото за държавния механизъмъ се подготвя тукъ най-добъръ персоналъ. Варненската градска община ще трѣбва сѫщо да предвижда годишно въ бюджета си суми за В. Т. У-ще, защото учащитѣ даватъ приходи за мѣстното население, повдига се престижа на града, а особено следъ изгубването на златожитната Българска Добруджа, съгласно Букурещкия миръ и Версайлъ: Днесъ 400 души студднти живѣятъ въ Варна и харчатъ отъ 15000—30000 лв. Единъ контингентъ отъ хора, които ще издигнатъ физиономията на града и изощо културата на Варна и България; До миналата година сѫ свършили 320 студенти и всички сѫ настанени на раб...

Где е бѫдащето на България?

(отъ историко-географско, правно-политическо, търговско-стопанско, национално, международно и междудържавно гледища).

Ето предговора на първа часть отъ книгата:

Макаръ и да съмъ отрасълъ въ най-красивия кѫть на дивната и горна странджа планина, съ високитѣ й върхове — Лисово, Циганка, Караманбаиръ Махала и други съ китнитѣ и гъсти гори, съ дървета, като исполини, стогодишни дѫбови и стройни буки, въ величава и съ плодородни поля Тракия, още отъ детинство се увлекохъ, обикнахъ и влюбихъ въ морето и неговитѣ красоти.

Хармоничнитѣ, но буйни пѣсни на Черно, Мряморно и Бѣло морета сѫ ме винаги въодушевлявали...

Неудържимо тласкънъ отъ чувството ми на любовь и привързаность къмъ морето, следъ нѣколко годишно упражняване адвокатската професия въ София, заминахъ въ странство да се специализирамъ по морско право (междудържавно — международно-обществено, международно частно, търговско административно и наказателно) Следъ научната обиколка изъ нѣкои морски държави, предприета въ връзка съ тази специализация, успѣхъ да събере нуждnитѣ данни, изложени въ настоящия си трудъ, паралелно съ материалитѣ съ които разполагаме тукъ въ България за да се осветли единъ голѣмъ и жизненъ проблемъ чиято сѫщность се свежда, къмъ девиза:

Бѫдащето на България е къмъ нейнитѣ морета и рѣки.

Постарахъ се да разуча морскитѣ и рѣчни проблеми въ миналото и настоящето отъ международно и национално гледища.

Тукъ въ този трудъ (I томъ I часть — всѣки томъ въ 5 части) като хвърлямъ погледъ върху изучванитѣ отъ менъ въпроси, поставямъ началото на по-нататъшни подробни проучвания, предметъ на второя ми томъ.

Лаская се отъ мисъльта, че книгата ми ще привлече вниманието на държавника и общественото мнение и ще ги заинтересова да направятъ потрѣбното за рационалното разрешение на проблемата, за правилното и разумно използуване на нашитѣ морета и рѣки. Толкозъ повече, че по моето твърдо убеждение, тази проблема и нейното бързо и щастливо разрешение обуславя до голѣма степень, тъй много желаното благоденствие и величие на България.

Ще благодаря на всѣкиго, който привлече вниманието ми върху допустнатитѣ праздноти или непълноти, за да бѫдатъ въ I томъ, 1—5 части и въ II томъ избѣгнати.

Нека не се забравя: „Всѣко начало е трудио“.

Поставени сѫ подъ печатъ сѫщо и следнитѣ книги:

2. Българитѣ като освободители, драма въ три действия и една картина; 3. Българскиятъ народъ и политическитѣ партии въ България отъ освобождението до днесъ въ сралнение съ партиитѣ въ другитѣ държави; 4. Силниятъ характеръ (Ето човѣкътъ) — истината — страдалецътъ, романъ въ три части; 5. Балканския въпросъ въ свръзка съ свѣтовния миръ и ролята на Обществото на Народитѣ; 6. Минералнитѣ богатства на България и приложното законодателство въ сравнение съ другитѣ държави.

На записалитѣ се до 1 IV. 1931 г. се прави следната отстѫпка: 1. На редовнитѣ абонати на в-къ „Народенъ гласъ“ — всѣка книга по 150 лв.; 2 на студентитѣ и ученицитѣ — всѣка книга по 175 лв., а на останалитѣ лица — всѣка книга по 200 лева.

Всички суми да се изпращатъ у дома на автора: Петъръ Ивановъ Търновски, адвокатъ и публицистъ — Инвалиденъ кварталъ № 681-1, или до редакцията на в-къ „Народенъ гласъ“ — Варна.

Последния срокъ за обмѣна на алуминевитѣ монети отъ 1 и 2 лв. на 31 мартъ т. г.

АПЕЛЪ

Драги съгражданино,

Въ сърцето на легендарна и хубава Странджа, едно малко градче, изпитало страшната угроза на голѣмата война, която преживѣ родината ни, я поставено въ едно тежко положение отъ нейния кървавъ бичъ, иска да живѣе и да запази родната стрѣха на обитателитѣ си.

Това е Вашия роденъ градъ, съ славно минало и тжжно настояще въ който продължава да бие пулсътъ на единъ животъ, откърменъ въ толкова мжки и горчевини и винаги озаряванъ отъ надеждата за по-хубави и свѣтли дни.

Малко-Търновци, Ваши родни братя и сестри, трагични свидѣтели на минали ужаси, на нечовѣшкото ограбване на родната имъ земя, сж изправени предъ лошитѣ последици на една велика неправда, но тѣ не губятъ надежда въ щастливата звезда на своя градъ и упорито търсятъ пжтищата за своето материално и духовно благополучие. Нескончаемото тегло презъ робското време и следъ това, не сломи тѣхния духъ и не заличи въ душитѣ имъ завета на борцитѣ отъ славното минало, напротивъ, то ги кали въ борбата за своето сжществуване и раздуха тѣхния борчески пламъкъ. Макаръ и отдалечени отъ културнитѣ центрове на нашата страна, макаръ и живущи въ материална осжждица, поради създаденитѣ лоши поминъчни условия, въ нашия край, М.-Търновци не преставатъ да работятъ за своето духовно издигане, убедени, че тукъ е залога за доброто бждаще на родния имъ градъ. И както на всѣкжде, така и въ нашия градъ се създаде читалище въ което всички интелегентни сили си подадоха ржка за творческа работа. И отъ редъ години вече, нашето читалище върши своето културно дѣло, като пръска просвѣта между своитѣ членове и култивира у тѣхъ [illegible] добродетели. А въ днешния тру[illegible] като спасителенъ факторъ, който ще постави на нашето гражданство изпитанитѣ срѣдства за широка и достжпна просвѣта, чрезъ която найлесно ще се намѣри пжтя за преуспѣването на нашия градъ. Схващайки така ролята и значението на читалището, сегашната управа е изработила единъ планъ на културна дейность, за която, обаче, сж необходими редъ условия. Тя възнамерява да приспособи сегашната читалищна сграда (бивша турска джамия) въ истински просвѣтенъ храмъ съ подходяща читалня, театрална сцена и салонъ, а така сжщо и да набави най-разнообразно и полезно четиво за своитѣ четци, и по тоя начинъ да се разчисти пжтя за творчество и възходъ.

Това полезно дѣло, обаче, не може да бжде довършено, безъ подкрепата на всички доброжелатели на нашия градъ. А Малко-Търново, днесъ може да се гордѣе, че има такива. Не веднъжъ, когато се е предприемала инициатива за да се направи нѣщо полезно за доброто на М.-Търново, Малко-Търновци сж я подкрепяли морално и материално. Не отдавнашния конгресъ за икономическото повдигане на нашия край е доказателство за тая констатация. А създаденитѣ М.-Търновски колонии въ поголѣмитѣ градове въ България, па дори и нѣкжде въ далечна Америка, ратуващи за доброто на тоя край не подкрепя ли тая мисъль и не сж ли това трогателни прояви за родния ни градъ?

Ний знаемъ, че на всички М.-Търновци, близо и далечъ отъ насъ, е скъпъ образътъ на Странджа, така щедро надарена съ природни красоти. Ний вѣрваме, че тѣ не сж чужди на сждбата на своитѣ братя и сестри, които подържатъ жеравата на бащино огнище.

И това ни дава куражъ да апелираме къмъ Вашето родно чувство да подкрепите усилията на читалищната зправа, като изпратите Вашата лепта въ пари, полезно четиво или въ каквото можетѣ.

Съ това Вий ще услужите на добрата кауза на Вашия роденъ градъ и ще запазите отъ запустение Вашето родно огнище.

Вички суми или каквото и да е помощи да се изпращатъ или до Малко-Търновското градско читалище „Просвѣта“ или до редакцията на в. „Народенъ гласъ“ — Варна.

Разговоръ

между инженери за редактора на в. „Народенъ гласъ“

I Инженеръ: „Г-нъ Директоре, редактора на в. „Народенъ гласъ“ идва често въ електрическата централа и дирекцията на освѣтлението! Да не би да [illegible]

Директора: „Щомъ почне да пише, ще му спремъ тока...“

II Инженеръ: „Г-нъ Директоре, бждете спокойни. Фара при тукашното пристанище съ електрическитѣ жици, оставени отъ колегата, бившъ н-къ на пристанището, а сега знаете где е, и бухалитѣ, ще му служатъ за освѣтление..., следователно, пакъ ще изпълни редактора на в-къ „Народенъ гласъ“ своя професионаленъ и човѣшки дългъ, за да блѣсне истината. Моля прочетете броеве 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и следующитѣ, за да имате ясна представа за целитѣ и задачитѣ на този единственъ по рода си вестникъ...

Търговскиятъ ни договоръ съ Турция отъ 1 м. м. е влѣзълъ въ сила изцѣло. Досега сж били въ сила само отдѣлни точки отъ него.

Четете в. „Народенъ Гласъ“

Дейностьта

на чуждестранния журналистъ

Единъ сждбоносенъ разговоръ

(продължение)

Една отъ опоритѣ на днешното управление бѣше тогава като Полковникъ Началника на В. У-ще и членъ не управителното тѣло на Лигата. Въ единъ критически моментъ той би станалъ насмалко жертва на своитѣ подчинени. Тайнитѣ агенти на Стамболийски се научили, че въ В. У-ще ставатъ тайни офицерски събрания и за уяснение Министъръ-Председателя Стамболийски насояваше за обяснения отъ Началника на В. У-ще, Полковникъ Л. Последния умѣеше да прогони подозрението на М-ръ Председателя, обаче при все това Стамболийски искаше да бжде на сигурно и предложи на полковника единъ дипломатически постъ въ странство, за да лиши на всѣка цена Лигата отъ единъ важенъ членъ

Този разговоръ, който се състоялъ въ градината на горепоменатото училище биде подслушванъ. Единъ Капитанъ скритъ въ храсталака е прислушвалъ при разговора и веднага е докладвалъ на Лигата, която идва до убеждението, че полковника е станалъ колебливъ. Началника на В. У-ще избѣгваше известно време своитѣ другари, и си поржча цивилно облекло, нѣщо което уеили съмнение. Когато костюмитѣ били готови и занесени на полковника, шивачътъ билъ задържанъ отъ офицери и съ насоченъ револверъ принуденъ да разпори костюмитѣ! Лигата се събра и помоли полковника да се яви незабавно за обяснение. Той се яви придруженъ отъ две дресирани кучета. Единъ Майоръ открива събранието съ встжпителнитѣ думи: „Лигата вѣрва, че г-нъ полковника трѣбва да даде обяснение по едно възнамѣрявано пжтуване за странство“. Полковника почна да търси претексти, върху което единъ Капитанъ слага револвера си на масата, и извиква: „Полковникъ Л. Вие трѣбва да останете“. Предвидъ [illegible] шителнитѣ движения на своитѣ подчинени, полковникъ Л. можеше само да каже: „Азъ оставамъ и се подчинявамъ“. Малко по-късно се дойде до державния превратъ отъ 9 юни 1923 г., при който полковникъ Л. играеше голѣма роля, която го издигна въ последствие до единъ отъ най-висикитѣ посове на управлението.

Топоветѣ въ сламената купа

Въ В. У-ще, което бѣ осигурено срещу приятелски настроенитѣ къмъ съглашението шпиони на Стамболийски, биваха укривани различни нѣща, каквито не трѣбваше да видят буднитѣ очи на междусъюзнишката комисия. Единъ день внезапно бѣ оповестено за пристигането на една японска военна комисия. Владѣеше голѣма уплаха, защото подъ една огромна сламена купа бѣха укрити нѣколко орждия, които не били стопени отъ „недоглеждане“, Полковникъ Л. се страхуваше и даде заповѣдъ на своя адютантъ да постжпи съ японцитѣ така, както той намѣри за добре, но само да не ги допустне до сламената купа. Времето за размисляне бѣ малко, защото автомобилитѣ на японцитѣ пжтуваха по височината къмъ В. У-ще. Тѣ бидоха „сърдечно“ поздравени отъ адютанта, получиха обичайното турско кафе, подробни сведения и ведомоститѣ за заплатитѣ. Помежду това обаче, сжществующитѣ надъ нормата отряди бидоха облечени въ оборни и кухненски дрехи, а остатъка напустна у-щето през задната врата въ пълно снаражение, всѣки съ по две карабини на гърба съ посока къмъ съседнитѣ села. Прегледътъ започва. И понеже съглашенскитѣ офицери естествено имаха свои шпиони, завиватъ — о ужасть — къмъ сламената купа. Сърдцебиене застрашаваше младия адютантъ. Неговото спасение и това на укритѣ орждия се състоеше въ припадъкъ отъ страшни болки, който спазилия присжтствието духа офицеръ, изпълни така добре, щото самъ опрѣнъ върху японскитѣ офицери, трѣбваше да бжде отведенъ въ амболаторията. До като бжде намѣренъ предварително знающия за случката лѣкарь, и до като последния повърши своето грижливо преглеждане, бѣше се стъмнило и остатъка отъ прегледа трѣбваше да бжде отложенъ за следующия день. Презъ нощьта отъ двора изчезна сламената купа заедно съ своето ценно съдържание.

Хроника

Въ камарата е приетъ на I четене законопроектътъ за разрешение на панагюрската община заемъ и на III четене законопроектитѣ за експортния иститутъ, за [illegible]ическото възпитание на българската младежь, за приемане дарения на Луиза и Дим. Станишеви и др.

Законопроекта за измѣнение действуващия законъ за пенсиитѣ още не е окончателно изготвенъ. Необяснима е тайната, която се пази около хеговото изготвяне. Ще следиме и държиме въ течение читателитѣ си. Закона за търговското корабеплаване мина на трето четене и наскоро ще бжде публисуванъ въ Държ. в-къ.

Българската народна банка е намалила сконтовия си процентъ отъ 10 на 9 на сто.

Български градинари на групи сж заминали за чужбина, главно Югославия, Чехия, Унгария. Ромжния и др. държави.

Четете и разпространявай е в-къ „НАРОДЕНЪ ГЛАСЪ“!

Добра традиция

Християнско лицемѣрие по случай Богоявление!

Възприета е много добра традиция, щото на Богоявление да се хвърля кръста въ морената, рѣкитѣ и езерата... Стича се мало и голѣмо на брѣга да види този тържественъ обрядъ съ двояко значение: християнско и морско... Музика военни и цивилни свирятъ, войници отъ всички видове оржжия марширувать и всички родолюбиви организации взиматъ участие, както и учащитѣ. Гледката е извънредно приятна... Нѣкои даже отъ планинитѣ отиватъ за Богоявление въ населени пунктове, гдето има море, рѣка или езеро...

Държимъ да отбележимъ, че при добро време, защото иначе костува здравето на мнозина..., а особено на малкитѣ учащи...

При тази тъй добре запазена традиция, свещеницитѣ ржсятъ изъ черквитѣ и ходятъ изъ кжщитѣ... Имахме случая да бждемъ въ крайбрѣженъ пунктъ на този тържественъ день и бѣхме свидетели да ни разкажатъ следната сцена: Свещеницитѣ носятъ сждче (бакърче) съ китка отъ босилекъ, съ която ржси християнитѣ, а богомилцитѣ оставятъ по паричка въ сждчето... Поповетѣ сж придружени отъ две момчета — момчяги, натоварени съ разни торби, цисаги... Свещеницитѣ заобикалятъ енорията си като ръсятъ енориящитѣ си... Следъ благословията и ръсеното, момчетата викатъ: „сланина, благинка яйца, сирене, масьлце, брашно и т. н. продукти“... Следъ малка пауза, свещеника се провиква: „Кой Ви казва да викате така? Не ви ли е срамъ!... „Благочестивитѣ християни и християнки засрамени, освенъ че пущатъ пари на всѣка цена въ сждчето, но и даватъ кой сланинка, благинка, свински суджици, шумка и т. н...

Често пжти, като забележатъ, че има приготвено вкусно ядене, нѣкои отъ свещеницитѣ казватъ: „Дайте на момчетата да си похапнатъ“... Казвамъ ти дъще, сѣщай се снахо“... т. е. [illegible] вать, да закусятъ, да вечерять, а то се подразбира, да си похапнатъ поповетѣ... „На този день черквитѣ почвать много рано, даже въ тъмни зори (и при бури както преди и на Богоявление т. г.) за да иматъ възможность свещеницитѣ да заобиколятъ енориитѣ си и въ краенъ случай, продължаватъ и на другия день...

Не трѣбва да се злоупотрѣбява съ гостоприемството на благочестивитѣ християни! Не си спомни стареца въ кой населенъ пунктъ на Балканитѣ е станала случката...

само истинска рекордно екстра
БОЗА
на Цвѣтко Ангеловъ
(До Матей Недковъ)

Българскиятъ народъ

и политическитѣ партии въ България отъ освобождението до днесъ въ сравнение съ партиитѣ въ другитѣ държави.

Ето предговора на I томъ.

Следъ нѣколко годишно упражнение адвокатската професия въ София, заминахме въ странство да се специализираме по политическитѣ и економически науки и следъ научната обиколка изъ нѣкои държави, предприета въ връзка съ тази специализация, успѣхме да съберемъ нужднитѣ данни, които излагаме въ настоящия си трудъ, за да се освѣтли единъ голѣмъ и жизненъ въпросъ, чиято сжщность се свежда къмъ следното: Българскиятъ народъ и политическитѣ партии въ България отъ освобождението до днесъ въ сравнение съ партиитѣ въ другитѣ държави.

По случай 50 годишното свободно политическо сжществувание на България ни даде поводъ да напишемъ настоящия трудъ. (първи томъ). Политическия животъ на българския народъ ржководенъ отъ идеолозитѣ (водачитѣ) на политическитѣ партии оказа силно влияние върху неговаата култура, нрави, търговия, стопанство,... устройство въ всѣко отношение.

Личнитѣ разговори съ виднитѣ ратници отъ управляющитѣ партии, общественици и т. п., както и отъ сведенията отъ Народното Събрание, разнитѣ министерства, публикацинитѣ на Дирекцията на Статистиката, ни дадоха възможность да образуваме приблизително фигурата на българския народъ, неговитѣ политически партии и водачитѣ имъ, както и държавнитѣ мжже отъ освобождението до днесъ.

Постарахме се да разучимъ въпроситѣ и по възможность да направимъ и безпристрастна критика върху ролята на нашитѣ видни дейци, които сж играели въ политическата сцена въ драмата: „Висша държавна политика, висши народни интереси“...

Национална политика ржководена отъ подобни режисьори е на лице предъ Васъ и всѣки ще схване добре дали и актьоритѣ сж изиграли своевременно своята подходяща роля.

Тукъ, въ този трудъ, като хвърляме погледъ върху изучаванитѣ отъ насъ въпроси поставяме началото на по-нататъшни подробни проучвания предметъ на втория ни томъ. Ласкаемъ се отъ мисъльта, че книгата, ще привлече вниманието на държавника, ржководнителитѣ (лидеритѣ) на партиитѣ и общественото мнение и ще ги заитересува, толков по вече, че по нашето твърдо убеждение личноситѣ, които се ангажирватъ (нагърбватъ) да ржководятъ известна часть отъ народа, (цѣлокупния народъ), трѣбва да иматъ винаги предъ видъ миналото, да извличатъ поука отъ него и по този начинъ да избѣгватъ повтарянето на грешкитѣ на своитѣ предшественици и да се стремятъ да достигнатъ къмъ тъй много желаното благоденствие и величие на България.

Ще благодаримъ на всѣкиго, който привлече вниманието ни върху допуснатитѣ празноти или непълноти, за да бждатъ въ втория томъ избѣгнати.

Поставени сж подъ печатъ и следнитѣ книги:

1. Где е бждщето на България?
2. Българитѣ като освободители, драма въ три действия и една картина; 3. Българския народъ и политическитѣ партии въ България отъ освобождението до днесъ въ сравнение съ партиитѣ въ другитѣ държави; 4. Силниятъ характеръ (Ето човѣкътъ) — истината — страдалецътъ, романъ въ три части; 5. Балканския въпросъ въ свръзка съ световния миръ и ролята на Обществото на Народитѣ; 6. Минералнитѣ богатства на България и приложеното законодателство въ сравнение съ другитѣ държави.

На записалитѣ се до 1 априлъ 1931 г. се прави следната отстжпка: 1. На редовнитѣ абонати на в-къ „Народенъ гласъ“ — всѣка книга по 150 лв.; 2. на студентитѣ и ученицитѣ — всѣка книга по 175 лв., а на останалитѣ лица — всѣка книга по 200 лева.

Всички суми да се изпращатъ у дома на автора: Петъръ Ивановъ Търновски, адвокатъ и публицистъ. Инвалиденъ кварталъ № 531-1, или до редакцията на вестникъ „Народенъ гласъ“ — Варна.

Безпжтицата

въ митническата политика

Изменение на чл. 16 отъ за[illegible]кона за митни[illegible]

Известно е, че закона за митницитѣ е приетъ отъ XIII-то Обикновено Нар. Събрание, въ 3-та му редовна сесия, утвърденъ съ височайши указъ отъ 19 февруарий 1906 год. подъ № 75 и обнародванъ въ Държ. в-къ бр. 48 отъ 2 мартъ с. г. закона е претърпялъ нѣколко изменения. До днесъ само между другитѣ само чл. 16 не бѣ измѣненъ. Стария текстъ гласи: „Митата и всички друг[illegible] бериии на суми по-голѣми отъ 10 лв. се плащатъ въ злат[illegible] сребро се приема само за[illegible] плащане до 10 лв., а размѣ[illegible] до 50 ст. Плащатъ се въ с[illegible] бърни монети и всички бер[illegible] и налози, за които това е ра[illegible] решено съ особни закони.

Новото измѣнение се състо[illegible] въ следната смисъль:

Всички мита (вносни и и[illegible]носни) ще се плащатъ или [illegible] злато или по курса.

Необяснимо ни е, какъ съ[illegible]тавителитѣ на законопроект[illegible] както и Г-да народ. представ[illegible]тели, които сж гласували [illegible] първо четене, не сж си да[illegible] трудъ да анализиратъ после[illegible]ствията отъ тази важна „р[illegible]форма“, като сж забравили [illegible] мито поне за чуждата лите[illegible]тура, която въ България не [illegible] печата и твори!...

Ето една пречка къмъ ин[illegible]лигенцията, която би им[illegible] нужда отъ чужда литерат[illegible] особенно за малката наша Бъ[illegible]гария.

Нима г-нъ проф. Молло[illegible] не е помислилъ за мигъ ка[illegible] внася въ Мин. съветъ, как[illegible] останалитѣ негови колеги, [illegible] министри, било професори [illegible] економисти.

Изглежда, че много зако[illegible] проекти минаватъ контрабан[illegible] както на нѣколко пжти и[illegible] случая в. „Народенъ гласъ“ [illegible] изнесе даже въ уводни ст[illegible] свѣтлина, повече свѣтлина [illegible] гдето и да иде за благот[illegible] бълг. народъ и Българяя!

Да не се бѣга като бу[illegible]тѣ отъ свѣтлината!

Само въ тази ли област[illegible] парадоксия.

Допълнително ще ги из[illegible]жимъ въ подробчости!

Тракийскиятъ въпросъ

на международната сцена и излаза на България на Бѣло море въ миналото и настоящето отъ правно-политическо, търговско, стопанско, междудържавно, международно и национално гледища.

(продължение).

Г-нъ Де Лонай въ книгата си: „Вчерашна и днешна България“, пише: „България ще бжде голѣма европейска сила въ деня, когато ще има излазъ на Кавала или Порто Лагосъ, дори и на Солунъ въ Македония. Въ всѣки случай, България има право на сжществуване и всѣки българинъ го знае добре, че тя (България) ще включи онези страни, върху които има исторически претенции и като си създаде по този начинъ мечтаниятъ излазъ отъ цѣлото славянско племе къмъ онова открито море — Средиземното“...

Г-нъ Професоръ Жакъ Анселъ (въ парижката търговска академия) въ книгата си: „Балкански народи и наций“, пишейки, си задава следния въпросъ: „Създадената въ Берлинъ България бѣше ли въ етнографскитѣ си граници?“ И следъ това си отговаря: „Въ Берлинъ дипломацията извърши една латинска работа, кръщавайки българската Маришка долина „Източна Румелия“, и снабдявайки я съ едно безвластно събрание и управитель. България представлява сжщинската ядка на новата българска нация. Срѣдна-Гора и нейнитѣ северни и южни склонове и Котелъ, въ политѣ на Балкана, съ своитѣ печатници и училища, бѣха срѣдища на българско литературно възраждане. Казанлъкъ и Сливенъ, разположени по долината на Тунджа, бѣха се издигнали и забогатели като чисто български центрове. Стара-Загора съ панаиритѣ си бѣше центъръ. Отъ Копривщица и Панагюрище излизаха първитѣ борци за свободата на България, а най-главно, отъ София за Пловдивъ се отваря пжтьтъ по Марица, и отъ тамъ презъ Одринъ за Егея — свободното море.

По географически и економически съображения, необходимо бѣ още въ Берлинъ да се даде на България излаза на Деде-агачъ, който е независимъ отъ протоцитѣ, презъ дето се изнасятъ българскитѣ стоки: царевица, жито, тютюни, дървени вжглища и др.“

Франция, за да не бжде въ конфликтъ съ Англия, много пжти е отстжпвала въ нейна полза. Тя даже напоследъкъ по балканскитѣ работи и специално по тракийски въпросъ пакъ отстжпи на Англия..., като подпомагаше за изгонването ни отъ Бѣлото море и образуването преграда отъ Гърция и сжщевременно даде възможность за подѣлбата на наша Тракия между вѣковнитѣ ни врагове, турци и гърци...

Какъ да се квалифициратъ всички договори следъ общоевропейската война, като напр. „Договора за „доброволското изселване“, т. е. най-безчовѣчното изгонване тракийцитѣ отъ българска Тракия?... Известно е, че презъ 1870 г. Франция принудително изселила около 100,000 германци... Маришката богата копринена долина, богатото риболовство въ Марица, блатата и въ Бѣлото море ни сж отнети.

Ами маслиненитѣ гори между Деде-агачъ и Марония, тютюневата култура, сусама, афиона?... Въ вълшебна наша райска Тракия щѣше да се слуша свободно българската речь, щѣше да се развива цветуща търговия, индустрия, култура и свиркитѣ на българскитѣ търговски параходи и локомотиви щѣха да способствуватъ, за да цари тамъ Бога на Труда и напредъка...

Новата северо-западна граница на Турция трѣбваше да мине отъ село Карамали на Егейското море, южно отъ Малгара, по височинитѣ на Курудагъ, северо-западно презъ селата Муратли, Черкезкьой до рѣката Биюкъ-дере на Черното море. Образуването на бързо ново-турско правителство решително отказа да признае договора въ Северъ. Застаналия на чело на революционното движение Кемалъ паша (днешенъ Председатель на Републиката) предприе военни действия къмъ Цариградъ, дето се правеха насилия върху тамошното правителство и Султанъ, за признава договара отъ Севъръ. Мандатьойрка на Великитѣ сили се яви Гърция, непосредствено заинтересована въ териториалнитѣ придобивки, не само въ Тракия, но дори и въ Мала-Азия (цѣлата Смирненска область съ близкитѣ и острови). Последната още презъ май 1919 г. бѣше стоварила на малоазиатския брѣгъ войски. Както е вече известно, следъ редица неуспѣшни боеве, настжпи погрома при рѣка Сахария. Следъ като унищожиха грѫцката армия, турцитѣ напреднаха и застрашиха окупиранитѣ отъ съглашенскитѣ войски териториални зони около Дарданелитѣ, Цариградъ и Босфора. Следъ тязи нещастна военна авантюра на Гърция турцитѣ взеха и последнитѣ допълнителни мѣрки — изгориха всички гърци отъ Турция. За да намѣри подслонъ на грѫцкитѣ. Гърция подъ найразлични претексти изгони българитѣ отъ наша Тракия. Раздавайки очакванитѣ имоти — движими и недвижими отъ българитѣ на грѫцкитѣ бѣжанци, можа да се образува нациофнално земледѣлие и създадоха въ последствие най-голѣми фармалности за да спратъ вноса отъ България не само земледѣлческитѣ произведения и на други такива. Франция и Италия оттеглиха войскитѣ сж отъ околноститѣ на Чанакъ Кале. (Азиатския брѣгъ на Дарданелитѣ). Момента бѣ извънредно много критиченъ.

Англия стоеше предъ нова война, която й се налагаше или пъкъ трѣбваше да се откаже отъ най-важнитѣ си придобивки въ Близкия изтокъ и да капитулира. Тя потърси дипломатическата подръжка на своитѣ голѣми съюзници. Въ Смирна стана сждждане на френския представитель Франкленъ Буйонъ съ Мустафа Кемалъ; тамъ се уговориха условията на примирието, а следъ това последва предварителния договоръ отъ Мудания, на 13 октомврий 1922 година. Споредъ сжщиятъ, Гърция трѣбваше да изтегли и последния си войникъ отъ М.-Азия, а на Турция бѣ обещано възвръщането на териториитѣ й въ Източна Тракия, включително Одринъ съ предградията му — Караагачъ.

Лозанската конференция и Източния въпросъ. При горепописанитѣ условия, отъ Муданското примирие се дойде до Лозанската конференция отъ 21 ноемврий 1922 г. Последната се наложи, като логическо последствие на събитията отъ успѣхитѣ на турското оржжие и трѣбваше да разреши между дугитѣ въпроси и тоя за статутитѣ на западна или българска Тракия, т. е. сждбата на териториитѣ включени отъ рѣка Места, Родопския масивъ, рѣката Марица и морето. За първи пжть следъ Берлинския договоръ въ 1878 г., Източния въпросъ се сложи на ново разглеждане отъ Великитѣ сили. Съ изключение на Русия, която не можа да заеме своето мѣсто, а у[illegible]ствуваше като наблюдател[illegible] безъ право на гласъ.

След[illegible]